

KŘEŠŤANSKÁ

ZPRAVODAJ

**Ejhle, Hospodin přijde
a všichni svatí jeho s ním
a bude v den onen světlo velké ...
Aleluja!**

**Heřmanův Městec
Vánoce 2025**

SMUTNÉ VÁNOCE

Šťastné a veselé? Jak pro koho. Navzdory často opakovanému klišé, že Vánoce jsou „svátky klidu a míru“, spouště lidí jsou naopak časem smutku a samoty.

Přítom smutek byl součástí už i prvních Vánoc. V Matoušově evangeliu pokračuje příběh o děťátku a hvězdě vyprávěním o tzv. vraždění nevinátek: Král Herodes ve strachu, že by ho někdo mohl nahradit, nařídil v Betlémě pobít všechny novorozené chlapce. Herodes vládl strachem a bezprávím. Podobných lidí je i dnes nepočítaně. Ale Bible ukazuje, že právě ten, kdo musí pouštět hrůzu, aby dosáhl svých cílů, je ve skutečnosti slaboch.

Herodův plán selhal. I přes jeho brutální zásah nakonec malý Ježíš unikl. Ani v tak šílené zkáze se Herodovi nepodařilo to, o co mu šlo především. Ve chvíli, kdy se zdá, že je obzor nejtemnější, se ukazuje, že naděje není zmařena trvale. Ani v té nejčernější tmě není možné zardousit všechnu naději a pravdu. Ona odněkud zase prorazí.

Ptáme-li se, kde je Bůh, když se dějí různá zverstva, odpověď zní: právě tam. Se všemi trpícími, opuštěnými, smutnými, s plačícími matkami v tehdy v Betlémě i dnes. Posiluje ty, kteří jsou bezmocní. Navštěvuje ty, kteří nemají zastání. Dodává odvalu těm, kteří trpí bezprávím.

Příběh o Herodově řádění brání vyumělkovanému vánočnímu kýči. Propojuje Boží blízkost s naším světem, který je všelijak problematický a ničím nepřikrášlený. Nemusíme se bát, že to, co slyšíme ve zprávách, ani to, co prožíváme ve svých vlastních životech, nějakým způsobem popírá Boha. Naopak – to všechno křičí po jeho blízkosti, po nápravě. A Bůh slyší a odpovídá.

Příběh o Herodově běsnění nás povzbuzuje, že před problémy tohoto světa nemusíme utíkat a ani se jimi nemusíme nechat udolat. Protože i tam, kde se náš vlastní obzor zdá nejčernější, právě tam je nám Bůh nejbliž.

Magdalena Horáková, farářka Českobratrské církve evangelické pro Chrudim a Heřmanův Městec

Drazí farníci a přátelé,

s přicházejícími vánočními svátky se nám naplňuje jubilejní rok, který slavnostně vyhlásil a zahájil papež František a vybídl nás, abychom se stali „poutníky naděje“. Tato výzva je stále aktuální a zdá se mi s každým dnem potřebnější. Doba, ve které žijeme, není snadná pro nikoho. V přímém přenosu vnímáme, jak se ze společnosti vytrácejí hodnoty dobra. Krásně popisuje apoštol Pavel v listu Efesanům potřebnost naděje slovy: „ještě před tím, než jste přijali Krista, byli jste bez naděje a bez Boha ve světě“. Křesťan i v dnešním světě se odlišuje tím, že má budoucnost: ne že by do nejmenších detailů věděl, co ho čeká, ale obecně o životě ví, že neústí do prázdnoty. Budoucnost jako pozitivně jistá skutečnost zakládá životaschopnou přítomnost. Křesťanství není jen dobrou zvěstí. Sdělením obsahu. Evangelium není jen pouhým sdělením čehosi, co je

možné se dozvědět, ale jde o sdělení, které účinně působí, vytváří skutečnosti a mění život. Temná vrata času, budoucnosti, byla otevřena dokořán. Kdo má naději, žije jinak; byl mu totiž darován nový život.

Nyní ale vyvstává další otázka: V čem vlastně spočívá tato naděje, která – právě jakožto naděje – je „vykoupením“?

Jádro očekávané odpovědi se nachází v již uvedeném **listě Efesanům**: Efesané před tím, než poznali Krista, naději postrádali, protože byli „na světě bez Boha“. Kdo dospěje k poznání Boha - pravého Boha -, ten přijímá naději. Bohužel my, kteří žijeme odjakživa s křesťanským pojmem Boha a zvykli jsme si na něj, jsme si téměř přestali uvědomovat, že máme naději, **kteřá vychází z reálného setkání s Bohem**.

(Svatá Bakhita)

Příklad života africké dívky Giuseppiny Bakhity, prohlášené Janem Pavlem II. za svatou, nám může pomoci pochopit, co znamená setkat se poprvé a skutečně s Bohem. Narodila se asi v roce 1869 – sama přesné datum neznala – v súdánském Dárfúru. Jako devítileté děvčátko byla odchycena překupníky s otroky, kteří ji do krve zbili, načež byla pětkrát prodána na súdánských tržištích. Naposledy se dostala do služeb matky a manželky jednoho generála, kde byla dennodenně až do krve bičována; do konce života jí zůstalo na těle 144 jizev. Nakonec ji v roce 1882 koupil italský obchodník pro italského konsula Callista Legnaniho, který se kvůli postupu Mahdistů vrátil do Itálie. Po tolika úděsných majitelích, kterým až doposud Bakhita patřila, nyní poznala zcela jiného „pána“, „patrona“, jak říkala v benátském dialektu, totiž živého Boha, Boha Ježíše Krista. Ve svém životě poznala pány, kteří ji přezírali a týrali ji nebo ji – v tom lepším případě – považovali za užitečnou otrokyni. Nyní se dozvěděla o „pánu“, který všechny majitele převyšuje, že je Pánem všech pánů a je to velmi dobrý Pán, zosobněná dobrota. Zakusila, že tento Pán zná i ji, stvořil ji a opravdu ji miluje. Uvědomila si tak, že i ji někdo miluje a ten někdo je nejvyšším „Pánem“, před nímž jsou všichni ostatní páni jen ubohými služebníky. On ji znal, miloval a očekával. Navíc se tento Pán sám nechal zbít a nyní ji očekává „na pravici Boha Otce“. Bakhita tím získala „naději“ – už ne, jen malou, provizorní naději, že další majitel, ke kterému se dostane bude snad méně krutý, ale velkou naději: „Jsem definitivně milována, a ať se stane cokoli, tato Láska mě stále očekává. A tak je dobrý i můj život.“ Skrze poznání této naděje byla „vykoupěna“; už se necítila být otrokyní, ale svobodnou dcerou Boží. Pochopila nyní to, co Pavel zamýšlel slovy adresovanými Efeským, že dříve byli bez naděje a bez Boha na světě – bez naděje, protože bez Boha. Když ji chtěli znova poslat do Súdánu, zdráhala se; nechtěla opustit svého nově nalezeného „Pána“. Dne 9. ledna 1890 přijala křest, biřmování i první svaté přijímání z rukou benátského patriarchy. Později dne 8. prosince 1896 ve Veroně složila sliby v Kongregaci kanosiánek a od té doby, vedle plnění svých povinností v sakristii a na klášterní vrátnici, vybízela na několika cestách po celé Itálii k misiím. Osvobození, jehož se jí dostalo v setkání s Bohem Ježíše Krista, chtěla – a cítila to jako svou povinnost – šířit dále, chtěla, aby bylo předáno co

možná nejvíce lidem. Naději, která se v ní zrodila a která ji „vykoupila“, si nemohla ponechat jen pro sebe; tato naděje měla zasáhnout mnohé, měla se dostat ke všem. Byl nám svatořečením Bakhity vykreslen život dívky, otrokyně a řeholnice, do jejíž života vstoupila naděje, tedy živý Bůh. Začal se utvářet živý vztah člověka k Bohu. Pojdme nyní sami sobě vykreslit, kterak vstoupila naděje do našeho života. Kdy byl Bohem oživen náš život. Kdy jsme postřehli, že náš vztah k Bohu je skutečný, živý. Pojdme vstříc naději svého vlastního života a tím uvedeme v realitu papežovu výzvu být poutníky naděje. Žít ve společnosti a vnášet do ní Boha. Když se zastavíme u jesliček, nalezneme Josefa s Marií, sklánějící se nad Ježíškem. Vyšli z Nazareta jako poutníci naděje. Tehdejší doba, byla těžká a nejistá, plná násilí. Josef s Marií putovali jako ti, kdo měli Boha ve svém srdci pevně ukotveného. V Betlémě se stávají svědky naděje. Poutníkem naděje se může stát každý, kdo poklekne před Kristem, ať už u jeslí, nebo před Eucharistií a přijme Ježíše Krista jako Pána svého života a nechá se jím vést.

P. Adrian Sedlák

**Lid, který chodí v temnotách,
uvidí velké světlo;
nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti,
zazáří světlo.
Pak každá bota obouvaná do válečné vřavy
a každý plášť vyválený v prolité krvi
budou k spálení, budou potravou ohně.
Neboť se nám narodí dítě,
bude nám dán syn,
na jehož rameni spočine vláda
a bude mu dáno jméno:
„Divuplný rádce, Božský bohatýr,
Otec věčnosti, Vládce pokoje.“
Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine
na trůně Davidově a na jeho království.
Upevní a podepře je právem a spravedlností
od toho času až navěky.
Horlivost Hospodina zástupů to učiní.
*Izajáš 9,1; 4-6***

Sestry a bratři v Kristu, přátelé,

proč mi po celý letošní Advent znějí v uších výše citované verše starodávného Izajášova proroctví?

Chystáme se oslavit svátky radosti, pokoje, očekávání dobra...

Prorocká slova aktuálně zapadají do dnešní doby. Kráčíme v temnotách, stále více vidíme okolo sebe, jak prostoduše a krutě se šlape po všem o něco lepším, kam jsme se pracně přes potoky krve, násilí a zla posunuli!

... Nevědí, co činí, volal Ježíš. Obyčejná lidskost, slušnost, tolerance, smysl pro čest a charakter jsou nazývány slabostí. Pravý opak vzbuzuje obdiv a sympatie.

Avšak navzdory všemu jsme, sestry a bratři, spojováni nadějí, jak pravil prorok Izajáš. Nadějí světla, přicházejícího do světa v podobě narozeného Spasitele a Ochránce v městě Davidově. Dokazuje nám, že v slabosti dokáže být nezměrná moc a obrovská síla! Dává ji i nám, abychom v pevné víře, naději a lásce vytrvali a nepřestali hájit hodnoty, které Ježíš celým svým pozemským životem zvěstoval a učil, za něž zaplatil pro tvrdost lidských srdcí.

Přejme si navzájem požehnané a pokojné sváteční dny, oslavme je v tichém zamyšlení, v bohoslužebných shromážděních i doma se svými nejbližšími.

Kéž nám nový rok L. P. 2026 přinese vzájemné porozumění, soucit a otevřená srdce pro druhé.

Alena Tučková, CČSH

VÁNOČNÍ PŘÍBĚH TROCHU JINAK

MARIE, 1918–1920

V duchu jsem smlouvala s Bohem, aby mi muže vrátil třeba i bez nohy nebo bez úsměvu, ale živého. Jenže můj muž stále nepřicházel. Uklidňovali mne, že z východu se teprve vracet budou, musejí putovat domů lán světa, protože jim odmítli přesun přes Moskvu. Avšak poslední zpráva, kterou jsem měla, označovala Josefa za pohřešovaného. Nerozuměla jsem tomu. Člověk snad není knoflík, aby se mohl někam zakutálet a ztratit z očí.

Ale plynuly týdny a měsíce a děti se už pomalu přestávaly ptát, kdy se otec vrátí. Martin odešel na vysněná studia. Stázině se narodil krásný zdravý chlapec, porod měla snadný a rychle se zotavovala. Jejímu muži to přece trochu rozjasnilo tvář. I v okolních vsích bylo cítit novou chuť do života. Jen mně se zdálo, že mám srdce okoralé jako skrojek chleba zapomenutý ve spíži. Pomalu jsem přestávala doufat, protože moje vnuče už chodilo, a muž se mi stále nevracel.

Nepoznala jsem ho, když se blížil. Pracovala jsem zrovna na poli, zabraná do práce a shrbená nad řádky brambor jsem nevěnovala pozornost tomu, co se děje kolem. Přesto jsem vycítila, že se něco změnilo, vzdálené štěbetání lidí, které ke mně ze vsi doléhalo, umlkalo, a já jsem vzhlédla. Po cestě směrem ke mně kdosi krácel, ale nepoznala jsem jej. Jak bych taky mohla! Krok se mu změnil, protože napadal na jednu nohu, a tvar jeho siluety pozměnilo dítě, které mu sedělo na ramenou.

Znovu jsem se zabrala do práce v domnění, že kolem prochází někdo neznámý. Na sklopené šíji jsem však cítila jeho upřený pohled. Znovu jsem se narovнала.

Stál kousek ode mne. Byl to můj muž. Zaplavila mne radost tak hluboká, že jsem nemohla ani vydechnout.

Ohromeně jsem na něj zírала, ústa roztažená v jásavém údivu. Čípak dítě mu na návsi skočilo na ramena? Ta otázka nedávala smysl, žádné dvouleté dítě si jej nepamatovalo, nemohlo na něj radostně volat strýčku. Na ramenou mu seděl cizí chlapec, v ošuntělých, potrhaných gatích na jednu kšandu a umolousané košili nezvyklého stříhu, hubený a špatně ostříhaný.

Ale tak docela cizí nebyl. Měl Josefovy oči a jeho lehce zašpičatělý nosík. Vytušil rostoucí napětí a pevně se přimkl k Josefově hlavě, svíral v pěstičkách prameny manželových vlasů a bradou se mu schovával do kštiny. Pevně jsem se dívala Josefovi do očí. Bylo toho v nich tolik, že jsem je nedokázala číst. Díval se však na mě zpřímá, došel na pár kroků a zůstal stát. Pak se zhluboka nadechl.

Nevím, jaký příběh mi chtěl vyprávět, nedala jsem mu příležitost a promluvila jsem první. Už si nenechám víc vzít, Josef se vrátil, a to je podstatné, je to dar, který přijímám bez podmínek. Nedovolím, aby první slova z jeho úst po tak dlouhém odloučení byla milosrdná lež nebo neúnosně bolestná pravda. Beru jej zpět, ale stanovím jasné pravidlo.

„Vítej domů,“ řekla jsem a hlas se mi ještě trochu třásl. „To je dobře, že ses ujal válečného sirotka! Vychovali jsme spolu šest dětí, vychováme i sedmé.“ A u toho zůstalo.

Z knihy Zrnka soli od Šárky Bubíkové

KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ JAKO RODINA

Když přicházíme do společenství, neseme si s sebou svůj životní příběh. Tam, kde je příběh každého jednoho z nás přijat, vzniká společenství sester a bratří v Kristu. V takovém bezpodmínečném přijetí křesťanské rodiny se rodí něco posvátného – jako bychom slyšeli Boží: „Vítej domů.“

Přeji vám, abyste se nejen v čase vánočním cítili mezi křesťany vítáni!

Eliška Vančová, druhá farářka Českobratrské církve evangelické pro Chrudim a Heřmanův Městec

Milí přátelé,

smysl pro sváteční chvíli se opírá o jedinečnou událost Narození Páně. Jedině tak víme, co slavíme a komu se klaníme. A byť jsou cesty Boží nevyzpytatelné, jak věřili staří, prosme, aby nás po nich vedl a jimi provedl. Naději ve světle rozumu vyprošuje vám a vašim blízkým

Leoš Tuček

A BYLA BY TO JEN OBYČEJNÁ NOC... KDYBY SE NEBE NEROZHODLO JINAK

„A hle, anděl Páně stanul u nich a sláva Páně je ozářila.“ (Lk 2,9)

V době, kdy císařská nařízení rozhýbala celý svět a lidé se vydávali na cesty, které nechtěli absolvovat, dorazil Josef s Marií do Betléma. Město bylo plné ruchu, hlasů a unavených poutníků. Každý hledal místo, kde složit hlavu, i oni. Ale nikde nebylo volno. V domech se svítilo, v ulicích se ozýval šum těch, kdo vyprávěli o cestě a únavě, a přesto nikdo netušil, že se právě za těmito zdmi rodí někdo, kdo přinese pokoj celému světu.

A tak přišel na svět tam, kde bylo místo-v chlévě. Tiše. Neokázale. Bez zástupů a fanfár. Jen Maria, Josef a dítě zavinuté do plenek. A zatímco město šumělo po svém, venku na polích hlídali pastýři. Byla to obyčejná noc. Tma, vítr, praskání ohně a ospalé přecházení od stáda ke stádům. Nejtíší hodiny, kdy už se nic dít nemá.

A přece do té obyčejnosti vstoupilo světlo. Ne očekávané, ne lidské. Sláva Páně se kolem nich rozzářila a oni pocítili, že tohle není noc jako všechny ostatní. „Nebojte se,“ řekl anděl. „Dnes se vám narodil Spasitel.“

Když nad tím přemýšlím, napadá mě, jak by tahle noc vypadala dnes. Mezi světly města, v hluku provozu, mezi lidmi, kteří bdí ne proto, že by čekali zázrak, ale protože je čeká směna nebo povinnost. A právě tehdy se mi vybavil obraz, který by se klidně mohl stát...

— — —
Na okraji města stály dvě dodávky na prázdném parkovišti. V jedné seděl muž na noční hlídce. Byly dvě ráno a únava mu tížila oči. Aby neusnul, sjížděl prstem po displeji telefonu.

O pár metrů dál odpočíval řidič po konci rozvozu. Ve sluchátkách mu běžel podcast o vnitřním klidu. Poslouchal už třetí díl, ale klid se stále neobjevoval. Nic na té noci nebylo zvláštní. A právě tehdy se světlo kolem nich začalo měnit. Nebylo to světlo lamp. Nebylo to světlo telefonů. Bylo jiné – pevné, měkké a přesto nepřehlédnutelné.

První muž instinktivně stáhl jas displeje. Druhý zesílil potlačení hluku, jako by mu to rušilo zvuk. A právě v tom okamžiku zazněl hlas:

„Pánové... můžete to na chvíli vypnout?“

Muž na hlídce zkontroloval mobil, zda mu nepřišlo nové upozornění. Řidič si sundal jedno sluchátko. A hlas pokračoval tiše, ale pevně:

„Dnes se vám narodil Spasitel.“

Oba odložili to, co drželi v rukou. A v té chvíli poznali, že noc kolem nich už není obyčejná. Že světlo nepřichází z techniky – ale odjinud.

— — —

Když si tento obraz necháme chvíli doznít, uvědomíme si, že dnešní svět je rychlý, někdy až příliš. Dny ubíhají ve spěchu a jen málokdy se opravdu zastavíme - nejen tělem, ale i srdcem. A právě v tom shonu často chybí chvíle, kdy by se člověk mohl nadechnout, ztišit a pomyslet na Boha.

A přesto Bohu stačí málo. Jen malá chvíle pozornosti. Stejně jako tehdy pastýřům stačilo zvednout oči od ohně.

Papež Lev XIV. připomíná, že technologie mohou být člověku pomocí na cestě k Bohu, pokud si uchová vládu nad svou pozorností. Víra nezačíná tam, kde svět úplně umlkne, ale tam, kde člověk dovolí Bohu promluvit.

Proto může i v dnešní obyčejné noci zaznít stejné poselství jako tehdy:

„Nebojte se. Dnes se vám narodil Spasitel.“

Bůh si vždycky najde cestu k člověku.

Otázka je, jestli i člověk najde cestu ke chvíli, kdy může odpovědět.

Protože Bůh nepřichází tam, kde je dokonalost — ale tam, kde je místo.

Míra Doležal

18. VÝSTAVA BETLÉMŮ ZPESTRILA ADVENTNÍ ČAS V NAŠEM MĚSTĚ

V neděli 14. 12. skončila úspěšná 18. výstava betlémů v Heřmanově Městci, kterou připravila MO KDU-ČSL ve spolupráci s organizací SPOKUL p. o. Během čtrnácti dnů ji navštívilo v Městské galerii rekordní množství návštěvníků, kteří obdivovali betlémářské umění nejen od nás, ale i z řady dalších zemí několika kontinentů. A to vše v duchu letošního motto „Perníčkové Vánoce“. Z reakcí návštěvníků je patrné, že bylo na co se dívat i z čeho vybírat ve vánočně laděném prodeji ozdob, betlémů či perníčků.

V rámci výstavy proběhla též soutěž o nekrásnější perníček, do které se přihlásilo 52 kolektivů i jednotlivců od mateřských škol až po základní školy, rodiče s dětmi a domovy pro seniory. Všechna díla byla vystavena v prvním patře galerie a návštěvníci měli možnost svým hlasem určit vítěze z pohledu návštěvníků. Na 1. místě se těsně umístil s počtem 204 hlasů kolektiv seniorů Domova pro seniory U Bažantice. Za nimi se umístila perníková chalupa (199 hlasů) třídy 9. C ZŠ v Heřmanově Městci pod vedením paní učitelky Jany Beránkové. Třetí místo pak se 159 hlasy patří kolektivu dětí ze školní družiny ZŠ v Třemošnici s recyklovatelným betlémem imitujícím perník. Všem soutěžícím blahopřejeme, protože i dle hodnocení odborné poroty před zahájením výstavy by si ocenění zasloužila většina přihlášených tvůrců.

Nezbývá než poděkovat všem, kteří o realizaci a zdárný průběh výstavy zasloužili, a těšit se na další již 19. výstavu betlémů v roce 2027. Celý výtěžek ve výši 42.915 Kč bude věnován na opravu kulturních památek v Heřmanově Městci a varhan v kostele sv. Bartoloměje. Věříme, že výstava potěšila, návštěvníci byli spokojeni, a přispěla tak k příjemné předvánoční atmosféře v Heřmanově Městci.

kolektiv organizátorů MO KDU-ČSL

VÁNOČNÍ KOLEDY NA NÁMĚSTÍ

Již řadu let se o Štědrém dnu občané Heřmanova Městce (a v současné době i řada lidí z širokého okolí) mohou sejít na náměstí kolem kostela sv. Bartoloměje, aby si zazpívali známé vánoční koledy za doprovodu dechové hudby pana Pecky, která je v rámci tradice zahraje z věže chrámu sv. Bartoloměje v 16 hodin.

K této tradici se v letošním roce váže jedna zajímavost. Podobně jako město Heřmanův Městec slavilo kulaté výročí 700 let od první zmínky o svém městě, slaví tradice troubení koled z věží kostelů u nás jubilejních 70 let .

Tradice vznikla v roce 1955. Náš otec Karel Neumann, výborný trumpetista, když se před Vánocemi toho roku vrátil domů s podlomeným zdravím po dvou letech nuceného pobytu v jáchymovských uranových dolech, chtěl dát sousedům na vědomí, že Jáchymov přežil. A jako dáreček pod stromeček jim zahrál koledy. Původním záměrem bylo odehrát je se svými dvěma syny v trojhlasé úpravě pro tři trubky. Avšak kolegové z tehdejší skvělé Sokolské dechovky chtěli být při tom, a tak dne 24. 12. 1955 poprvé zazněly koledy z věže Husova sboru. O rok později se z iniciativy pana faráře Václava Jakubce koledy hrály již z věží obou kostelů.

Tradice byla zahájena, avšak bez potíží se to v dalších letech neobešlo. Muzikanti chodili ochotně hrát za každého počasí; postupně ti starší končili pro obtížné zdolávání výstupu na věž. Později v letech normalizace někteří i mladší muzikanti končili z obav o své zaměstnání, neb vládnoucí garnitura dost brojila proti lidem s náboženským vyznáním. Dokonce to došlo tak daleko, že se koledy vysílané v České televizi a Českém rozhlase mohly hrát buď jen v orchestrálních úpravách, nebo zpívané beze slov, takže místo Narodil se Kristus pán jsme poslouchali Na nana na na nanana. Zpěvák Karel Černoch musel v písni Rolničky nahradit Ježíška Kašpárkem maličkým. Upřednostňován byl jen děduška Maróz s jolkou. Lidé, kteří toto absurdní období nezažili, budou jen těžko věřit tomuto vyprávění.

Díky Bohu je ta doba za námi, žel odešli s ní i ti staří muzikanti ze Sokolské dechovky, kteří navzdory větru, dešti, mrazu a rudé šikaně obětavě lezli po nebezpečných žebřících na věže kostelů, aby spoluobčany potěšili hranými koledami. Jejich odchodem málem tato tradice skončila, zachránil ji syn zakladatele Petr Neumann, který se domluvil s kapelníkem malé dechovky z nedalekých Turkovic panem Josefem Peckou, který se role pokračovatele tradice s radostí ujal a již řadu let vždy na Štědrý den přijíždí se svou kapelou a z věže kostela jásavými tóny žesťových nástrojů doprovází plné náměstí diváků při zpěvu koled. Hrají moc hezky, vždyť jsou též všichni členy slavné Kmochovy dechovky. Spolu s nimi na věž již po sedmdesáté vystoupal a na trubku si zahrál i výše zmíněný 84letý Petr Neumann, který se účastnil všech 70 koncertů.

Přejeme všem občanům Heřmanova Městce krásné Vánoce 2025 a doporučujeme, aby si nenechali ujít příležitost zazpívat si nádherné české koledy

na zaplněném náměstí za doprovodu skvělé Peckovy dechovky i v dalších letech.

Petr a Karel Neumannovi

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA – ZAČNĚTE S NÁMI NOVÝ ROK OPĚT DOBRÝM SKUTKEM!

Již tradičně se na začátku ledna v našem městě objeví tříkráloví koledníci s prosbou o pomoc potřebným. A letos nejen v našem městě, ale také v Chotěnicích, Kostelci, Načešicích, Licomělicích, Hošťalovicích a na Březince. Poprvé při jubilejním 25. ročníku zaštitíme 21 skupinek. Díky všem, kdo se zapojíte. V loňském roce byli koledníci u nás obdarováni rekordní částkou bezmála 180 tisíc Kč. Za vaši štědrost vám patří obrovský dík. Díky vašim darům byly podpořeny projekty chrudimské charity: pečovatelská a ošetrovatelská služba, včetně osobní asistence a služby zapůjčení kompenzačních pomůcek. Letos se pak zvláště díky tříkrálové sbírce podpořila přeměna domácí hospicové péče v mobilní specializovanou paliativní péči pod názvem Domácí hospic Emanuel. Drobná část výtěžku podpořila také humanitární projekty v zahraničí. Obdobný účel bude sbírka plnit i letos. Chrudimská charita svojí pomocí pokrývá i region Heřmanoměstecka. Proto neváhejte se v případě potřeby na ní obrátit a využít její služby (<http://chrudim.charita.cz>). Věříme, že i letos budete mít své dveře a svá srdce pro koledníky otevřené.

Posláním Sdružení Charita ČR je pomáhat těm nejpotřebnějším, lidem v nouzi bez ohledu na jejich vyznání, rasu nebo národnost. Tříkrálová sbírka je řádně povolena Ministerstvem vnitra ČR. U nás spolupracujeme při zapečetování a rozpečetování pokladniček s Městským úřadem. Sbírka je chráněna proti zneužití, neboť každá skupinka bude mít zapečetěnou pokladničku a vedoucího staršího 15 let, který bude vlastnit průkazku s pověřením generálního sekretáře SCHČR. Pokud by Vás navštívily v těchto dnech osoby bez těchto náležitostí či jinak podezřelé, oznamte toto ihned Městské či státní Policii ČR nebo na telefon asistenta sbírky v Heřmanově Městci (732 789 248). Pomůžete tak zabránit zneužití sbírky.

U nás v Heřmanově Městci a okolí budou skupinky tří králů navštěvovat vaše domácnosti v **sobotu 10. ledna**. Jsme si vědomi, že podobných sbírek je celá řada, ale budeme vděční i za drobné příspěvky. Každá koruna pomůže našim bližním v nouzi jak v České republice, tak ve světě. Tři králové, kteří nesli dary do Betléma, budou mít také pro vás připravenou koledu a malou pozornost. Předem děkujeme!

Marek Výborný, koordinátor TKS

HUDEBNÍ LÉTO V HEŘMANOVĚ MĚSTCI JIŽ PO DVAADVACÁTÉ

„Per musicam orantem ad Deum“

V létě 2026 se v kostele sv. Bartoloměje v Heřmanově Městci opět rozezní hudba. Už 22. ročník festivalu „Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje“ přináší šest nedělních podvečerních koncertů od června do srpna, vždy od 17 hodin. Festival zve všechny, kdo hledají setkání s krásou duchovní hudby v posvátném prostoru, kde může hudba umocnit modlitbu a otevřít srdce, přinést radost i zklidnění.

14. června otevře program Schola Gregoriana Pragensis s večerem „Posvátná znamení – Řeč symbolů v liturgii“. Tento soubor, který se specializuje na gregoriánský chorál a jeho historické interpretace, přiblíží bohatství liturgické hudby a jejího symbolického jazyka.

28. června se festival přesune ven – Radůza zazpívá pod širým nebem a otevře festival i širší veřejnosti. Její písně, které často balancují na pomezí spirituality a osobní zpovědi, naváží na tradici zpěvu mimo chrámové zdi.

12. července zahrají Josef Špaček (housle) a Tomáš Jamník (violoncello) – dvě výrazné osobnosti mladé české interpretační scény, o které jsme několik let usilovali. Můžete se těšit na pestrý program pro smyčcové duo i sólové nástroje.

26. července uvede brněnský Janečka Quartet cyklus „Sedm slov“ Josepha Haydna – hudební meditaci nad sedmi posledními slovy Ježíše Krista na kříži. Tento cyklus, původně napsaný pro Svatý týden, propojuje hudební meditaci s biblickým poselstvím.

9. srpna zavedou Jolana Slavíková (zpěv) a Roxana Hädler (harfa) posluchače na cestu napříč staletími – od renesančních písní Johna Dowlanda a barokních árií Henryho Purcella přes Dvořákovy Biblické písně až po Händelovy duchovní melodie.

23. srpna přinese slavnostní závěr: Komorní filharmonie Pardubice, sbor Vox Aura, sólisté Helena Hozová, Markéta Cukrová, Marek Žihla a Roman Hoza, recitátor Adrian Sedlák a houslistka Markéta Čepická. Zazní Bachova monumentální Ciaccona z Partity d moll s vloženými chorály podle studie německé muzikoložky Helgy Thoene a světová premiéra kantáty „7 Slova“ pro sóla, sbor, orchestr a recitátora od Jiřího Kabáta.

Festival pořádá Římskokatolická farnost – děkanství Heřmanův Městec. Vstupné je nadále dobrovolné - doporučené. Všechny srdečně zveme na tento v mnohém opravdu mimořádný ročník.

Jiří Kabát, dramaturg festivalu

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST – PROVÁDĚNÉ PRÁCE V ROCE 2025

Římskokatolická farnost Heřmanův Městec má pod svou správou osm kostelů, jednu funkční faru a několik menších sakrálních i jiných staveb. Udržování

těchto budov každoročně vyžaduje nemalé investice, přesahující možnosti naší farnosti. Finančně náročné objekty proto rozdělujeme do etap na více let a každoročně také žádáme o řadu dotací. Pro rok 2025 jsme získali příspěvky z Ministerstva kultury, Nadace ČEZ, Pardubického kraje a na opravě fary se podílelo i Město Heřmanův Městec a Biskupství královéhradecké. A co se od začátku roku povedlo zrealizovat?

Vyměnili jsme vstupní vrata v kostele sv. Víta v Morašicích, protože ta stará už byla v opravdu havarijním stavu.

Kostel Všech svatých ve Stojicích získal novou dešťovou kanalizaci a doplnění střešních svodů. Podmáčení základů bylo podle posudku statika jedním z důvodů statických poruch, které se na tomto kostele dlouhodobě objevují. Vzhledem k letošnímu deštivému létu jsem opravdu ráda, že tyto práce proběhly, přestože jde o objekt, kde se pravidelné bohoslužby neslouží. Stále je to ale dům Páně a kdo ví...?

Poslední etapou jsme letos završili rekonstrukci farní budovy v Heřmanově Městci. Práce zde probíhaly bez přerušení již od roku 2019 a za tu dobu budova opravdu hodně prokoukla. Kromě nové fasády se podařilo faru staticky zabezpečit a také okny už dovnitř neprší, takže může bez obav dál sloužit svému účelu. Snad se v následujících letech podaří opravit i farní zeď.

Restaurování varhan v kostele sv. Bartoloměje postoupilo do 4. etapy. V jarních měsících proběhla oprava truhlářské podstaty varhanních skříní a během září nás čeká dokončení jejich finální povrchové úpravy včetně vrácení pozlacených dřevořezeb. Práce byly po dobu Hudebního léta přerušeny, ale i tak bychom na konci letošního roku měli vidět kompletně zrestaurované varhanní skříně, bohužel stále ještě bez píšťal. Spolu s letošní etapou vyvstala otázka, jak varhany ochránit před slunečními paprsky, které jsou od jihu a západu hodně intenzivní a z velké části zaviniily naprostou degradaci povrchové úpravy dřevěných prvků varhan. Z několika možností se snažíme vybrat takovou, která by vyhovovala funkčností, estetikou, nestála moc peněz a byla přijatelná pro památkáře, což je kombinace opravdu složitá :-). V každém případě nyní je prioritou dokončení restaurátorských prací. V závislosti na tom, kolik se nám do konce roku 2025 podaří získat finančních prostředků, proběhne jejich závěrečná etapa buď již v roce příštím nebo až v roce 2027. Chybí nám ještě 653 029 Kč.

Všechny tyto práce by ale v žádném případě nemohly proběhnout bez Vaší laskavé pomoci. Ať už se jedná o dary, adopci píšťal, práci, modlitby, propagaci či jiný způsob, všem vám za neúnavnou dlouhodobou podporu velmi děkujeme!

Hana Hořínková

ADOPCE NA DÁLKU

Arcidiecézní charita Praha již přes dvě dekády podporuje ve vesnici Kolkhe (spolkový stát Maháráštra) vzdělávání dětí z kmene Kathkaris, který patří k nejzranitelnějším a nejchudším komunitám v této části Indie.

Dvacetiletý Mayur Gurunath vyrůstal v extrémní chudobě. Rodiče, sami negramotní, neměli možnosti poslat syna ani na první stupeň základní školy. Do programu Adopce na dálku byl proto přijat už v pěti letech. Učitelé rozpoznali Mayurovy studijní předpoklady a povzbudili ho k dalšímu studiu. Díky dárci z Česka dostával učebnice, školní obědy, měl zaplacené školné, internát i dopravu do školy. Letos dokončil vysokou školu v oboru chemické inženýrství a pracuje jako kvalifikovaný pracovník v oblasti vodohospodářství.

„Získal jsem větší pracovní možnosti, kvalifikované zaměstnání a dobré finanční ohodnocení,“ shrnuje dnes Mayur přínos patnáctileté podpory.

Také jednadvacetiletá Divya Pratik se narodila do extrémní chudoby. „Moje rodina byla opravdu chudá. Rodiče si nemohli dovolit poslat nás do školy,“ vzpomíná na dobu, než vstoupila do programu Adopce na dálku.

Od útlého věku se Divya mohla vzdělávat díky programu Adopce na dálku. „Sestry nám hodně pomáhaly s učením a se vším, co jsme doma potřebovali. Několik let jsem mohla bydlet s ostatními studenty ve školním internátu. Adopce na dálku nám platila knihy, školní uniformy, obědy a školné,“ popisuje komplexní podporu, která trvala až do jejích vysokoškolských studií ekonomie.

Dnes pečuje o jedenáctiměsíčního syna. Její znalost angličtiny jí přitom otevřela dveře k výdělku. Doučuje děti od mateřské školy až po pátou třídu. „Za tři nebo čtyři roky si budu moci najít práci na plný úvazek. Bez programu Adopce na dálku bych o takové práci nemohla ani snít,“ říká. Její další slova ukazují skutečný úspěch programu Adopce na dálku: „Vidím kolem sebe a na vlastní kůži jsem zažila, jak vzdělání pomáhá dosáhnout člověku jeho cílů.“

Také na podporu námi adoptovaných dětí proběhl v průběhu Adventu vánoční minitrh, který přinesl částku 12.262 Kč. Všem zapojeným patří nemalý dík i přání dobrého prožití svátků vánočních a radost z narození betlémského děťátka.

Helena Polanská

CO JE VHODNÉ VĚDĚT O NEMOCI LIDÍ

Mnohé nemoci nejsou nemoci, ale normální stárnutí. Ředitel jedné nemocnice v Pekingu dal starším lidem tyto rady: „Nejsi nemocný, stárneš. Mnohé stavy, které považuješ za nemoci, nejsou nemocemi, ale signály, že tělo stárne“.

- 1) **Špatná paměť** není Alzheimerova choroba, ale mechanismus sebeobraný staršího mozku. Jedná se o stárnutí mozku, ne o nemoc. Pokud jen zapomenete, kam jste si dali klíče, ale umíte je najít sami, NENÍ to demence.
- 2) **Pomalá chůze** a nestabilní nohy a chodidla nejsou paralýzou, ale svalovou degenerací. Řešením NENÍ užívat léky, ale hýbat se.
- 3) **Nespavost** není nemoc, ale mozek si upravuje rytmus. Je to změna ve struktuře spánku. Neužívejte pilulky na spaní bez rozdílu. Dlouhodobá

závislost na tabletách na spaní a jiných lécích na usínání zvyšuje riziko pádů, kognitivních poruch atd. Nejlepší pilulkou na spaní pro starší lidi je více slunce během dne a dodržování pravidelného režimu.

- 4) **Bolesti těla** nejsou revmatismus, ale normální reakce na stárnutí nervů.
- 5) **Bolí ruce a nohy.** Mnoho starších lidí to říká. Je to revmatismus nebo hyperplazie kostí? Kostí se uvolňují a ztenčují, ale 99 % „bolesti těla“ není nemoc, ale zpomalené vedení nervových vzruchů, které bolest zesiluje. Toto se nazývá centrální senzibilizace, běžná fyziologická změna u starších lidí. Léčbou je spíše cvičení než užívání léků.
- 6) **Cholesterol.** Starší lidé mají mírně vyšší hladinu cholesterolu, protože žili déle. Cholesterol je surovinou pro syntézu hormonů a buněčných membrán. Příliš nízká hladina může snadno snížit imunitu. Doporučená denní hladina krevního tlaku u starších lidí je <150/90 mmHg, nikoli standard pro mladé lidi <140/90. Nepovažujte stárnutí za nemoc.
- 7) **Stárnutí není nemoc,** je to nezbytná cesta. Starším lidem a jejich dětem by se mělo říci několik slov:

Za prvé, pamatujte, že NE každé nepohodlí je nemoc.

Za druhé, mnozí starší lidé se bojí „strachu“. Nenechte se vystrašit zprávou z lékařského vyšetření ani oklamat reklamou.

Za třetí, nejdůležitější pro děti není jen brát rodiče do nemocnice, ale doprovázet je i na procházky, opalování, jedení, mluvení a budování vztahů. Stárnutí není nepřítel. Je to jiné slovo pro život... ale stagnace je nepřítel!

Zůstaňte zdraví!

1. **Střední věk** začíná v 50. roce života a měl by končit v 70. roce života.
2. **Zlaté roky** začínají v 70. a končí v 80.
3. **Stáří začíná** v 80. roce života a končí v 90. roce života.
4. **Dlouhověkost** začíná v 90 letech a končí smrtí.
5. Hlavním problémem staršího člověka je **osamělost**. Manželé obvykle neumírají spolu, někdo odchází první. Vdova nebo vdovec se stává pro svou rodinu zátěží. Proto je tak důležité neztratit kontakt s přáteli, často se setkávat a komunikovat, abyste nebyli zátěží pro své děti a vnoučata, která to pravděpodobně nikdy neřeknou.

Mé osobní doporučení je neztratit kontrolu nad svým životem. To znamená rozhodovat se, kdy, kam a s kým jít ven, co jíst, jak se obléct, komu zavolat, kdy jít spát, co číst, s čím se bavit, co koupit, kde bydlet atd.

Protože nemůžete-li dělat všechny tyto věci svobodně a sami, stanete se nesnesitelným člověkem, který bude pro ostatní zátěží. Převzato z internetu

Pondělí 29.12. od 12.30 v zámeckém parku - 21. ročník DNE SEVERSKÝCH PSŮ - psím spřežením samojedů vás již tradičně bude vozit rodina mushera Pavla Lněničky ze Strakova u Litomyšle. Možnost zakoupení teplých nápojů!

BŮH SE STAVÍ NA STRANU ČLOVĚKA V KAŽDÉ JEHO SITUACI

Bůh nepřichází jen k nějakým ideálním lidem v ideálních situacích. Naopak! On v Ježíši Kristu přišel do tohoto našeho reálného světa, poznamenaného dobrotou i špatností, rozdělením, zlobou, chudobou, utiskováním a válkami. Bůh se rozhodl obývat naše osobní dějiny takové, jaké jsou, s veškerou tíží jejich omezení a dramati. Prokázal tak svoji milosrdnou a láskyplnou náklonnost k lidským tvorům. Jedno z biblických jmen pro Ježíše tak zní „Emmanuel“, což znamená „Bůh s námi“!

Ježíš je „Bůh s námi“. Navždy. Je s námi i v utrpeních a bolestech našich dějin. Rovněž Ježíšovo narození v provizorních podmínkách v chlévě za městem je zjevením toho, že se Bůh se staví na stranu člověka v každé jeho situaci. Přichází do našich životů, aby nás zachránil, pozvednul z prachu naší ubohosti, našich těžkostí, našich hříchů. Papež František

Milé sestry, milí bratři,

přeji Vám radostné prožití vánočního času ve společenství s těmi, se kterými je Vám dobře a požehnaný rok 2026.

Zdenka Sedláčková

KŘESŤANSKÉ VÁNOCE

Slavení křesťanských Vánoc se pojí se dnem Ježíšova narození, jímž je 25. prosinec. Tyto svátky se objevily v křesťanském světě až ve 4. století, přičemž podnět ke slavení Kristova narození přichází z nekřesťanského prostředí. Jejich počátky a spojitost s 25. prosincem sahají do antického Říma, kde na tento den připadala slavnost „neporaženého boha slunce“ (sol invictus). Ta byla pokřesťanštěna s poukazem na narození Krista – pravého slunce. Tím však není zpochybněn historický základ vyprávění o Ježíšově narození, jak jej nacházíme v evangeliích podle Lukáše a Matouše. Ostatní evangelisté nepopisují okolnosti Ježíšova narození. Marek své evangelium začíná vystoupením Ježíše z Nazareta a jeho veřejným životem. Evangelista Jan nechce dosvědčovat věroučnou pravdu vtělení Božího Syna historickými zprávami, nýbrž teologickou úvahou, tzv. prologem.

Ačkoliv je Ježíš historickou postavou, přesné datum jeho narození nemůžeme zjistit. Když se podíváme do historie, budeme zkoumat staré dokumenty a zalistujeme v *Depositio episcoporum* (kalendářní seznam úmrtí římských biskupů) a v *Depositio martyrum* (seznam úmrtí mučedníků) pocházejících od Dionísia Filocala z roku 354, tak zjistíme, že Vánoce se slavily v Římě již v roce 339. Jejich zavedení se vysvětluje jako reakce křesťanů na pohanský státní

svátek *Natale Solis invicti* – narozeniny nepřemožitelného boha Slunce. Zavedl jej císař Aurelián roku 274 ke cti syrského boha slunce z Emesy v naději, že mu pomůže upevnit jeho obrovskou říši. Jako obranu proti tomuto svátku začala římská církev slavit slavnost narození Krista jako „Slunce spravedlnosti“ („A vám, kdo se bojíte mého jména, vzejde slunce spravedlnosti se zdravím na paprscích“ Mal 3,20) a jako „Světla světa“ („Ježíš k nim opět promluvil a řekl: Já jsem světlo světa; kdo mě následuje nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života“ Jan 8,12).

Stanovení data Kristova narození je otázkou teoretickou a již ve III. století máme první pokusy v určení tohoto dne, který evangelia neuvádí. Přitom se vycházelo ze symboliky Krista – Slunce. Tehdejší dějepisci obrátili pozornost k rovnodennostem a slunovratům. Domnívali se, že Jan Křtitel se narodil o letním slunovratu a následně Kristus o zimním. Toto určení vychází z Lukášovy zprávy: „Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl Gabriel poslán od Boha do galilejského města, ...jméno té panny bylo Maria“ (Lk 1,26-27). Podle tohoto údaje byl Jan Křtitel o půl roku starší než Kristus. I když se nám dnes tyto pokusy o stanovení data Kristova narození mohou jevit pochybnými, přesto rozhodujícím podnětem bylo „pokřesťanštění“ pohanské praxe, kterému bylo třeba dát teologický základ.

Na východě 6. ledna slavený svátek Zjevení Páně ovlivnil i způsob slavení Kristova narození. Původně se přitom jednalo o pohanský svátek zavedený v Alexandrii: „Narození božského eonu“. Tento den křesťané slavili Kristovo narození, zjevení mudrcům z Východu, Kristův křest a jeho první znamení na svatbě v Káni. Následně se vydělilo tajemství narození a začalo se slavit o Vánocích samostatně. Po řadu století byla slavnost Zjevení Páně tématicky překryta úctou ke svatým třem králům – mudrcům z Východu; počet tří byl odvozen od tří královských darů, které přinesli mágové Ježíšovi: „Když spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí. Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary – zlato, kadidlo a myrhu“ (Mt 2,10-11).

Podíváme-li se blíže na biblické zprávy o Ježíšově narození, tak pro oba evangelisty, kteří se o tom zmiňují, totiž Matouše a Lukáše, hraje důležitou roli zpráva o narození z panny. Tím je dosvědčeno, že v Kristu začala spása a vyplnilo se starozákonní proroctví. „To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‚Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel, to znamená ‚Bůh s námi‘“ (Mt 1, 22-23). U Lukáše je narození Ježíše popisováno stejnými obrazy jako narození Jana Křtitele, obě dvě zprávy stojí vedle sebe, neboť Jan je předchůdcem Mesiáše a připravuje mu cestu. Tak říká Janova matka Alžběta Marii: „Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přichází ke mně?“ (Lk 1,42-43).

Příslib narození spasitele se opírá o příběh o Abrahámovi, jak jej uvádí Gn 18,1-16. U Lukáše je jistou formou vyznání víry. Tento příslib nelze odvodit z pohanských představ o božském zplození králů, hrdinů a polobohů. Přesto však i

zde můžeme nalézt jisté podobnosti. Víra v panenské početí Mesiáše nebyla pozdnímu židovstvu cizí, avšak křesťanství v tomto pojetí jde mnohem dále: ztotožňuje narozeného Ježíše s Mesiášem a On se stává rozhodující postavou dějin světa vedených Bohem. Jan jednoznačně říká: „Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch.“ (Jan 3,6) a Matouš tuto pravdu rozvíjí: „Narození Ježíšovo se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubená Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého“ (Mt 1,18). Tyto evangelní zprávy odpovídají vývoji víry rané církve a promítají se i do vyprávění takzvaných vánočních příběhů.

Narození Krista, jak jej popisuje evangelista Lukáš, můžeme rozčlenit do tří oddílů. V první části je popisováno narození Ježíše v Betlémě bez jakéhokoliv náznaku něčeho zázračného. Další oddíl představuje scénu andělského zvěstování pastýřům pod širým nebem a třetí vypráví o tom, jak pastýři ve chlévě našli nemluvně. Pro ně bylo rozpoznávacím znakem dítě v jeslích: „Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí“ (Lk 2,12). Toto ubohé dítě je naprostým protikladem tehdejšího židovského očekávání politického a vojenského Mesiáše z rodu Davidova. Bůh zachraňuje svět skrze to, co je chudé a slabé. Toto vánoční zjevení není určeno znalcům Zákona a náboženským horlivcům, ale pastýřům, prostým věřícím, pokorným, opuštěným a chudým. Motiv pastýřů nám dokresluje Davidovské poslání Mesiáše být pastýřem Izraele.

Konkrétní historické okolnosti, sčítání obyvatelstva v Palestině za Quirinia sídlícího v Sýrii se nedají plně prokázat. Lukášovi šlo o zařazení Ježíšova narození do rámce dějin světové říše a do určitého období; současně chce takto zdůvodnit, proč Maria a Josef přicházejí do Betléma, Davidova města. Mesiáš má vstoupit do dějin tam, kde začíná davidovská linie, čímž je zdůrazněn kontrast mezi lidským vládcem světa císařem Augustem a pravým králem světa – mesiášským dítětem Ježíšem. Je zajímavé, že obrat „když tam byli“ (Lk 2,6) může poukazovat na delší pobyt v Betlémě před narozením. Samotné Ježíšovo narození je líčeno střídavě se zdůrazněním jeho prvorozenství. To se připomíná kvůli přednostnímu postavení prvního syna v manželství, nikoli s ohledem na možné Ježíšovy sourozence. Je ovšem možné, že je to i poukaz na jediného syna: „Budou vzhlížet ke mně, kterého probodli. Budou nad ním naříkat, jako se naříká nad smrtí jednorozeného, budou nad ním hořce lkát, jako se hořce lká nad prvorozeným“ (Zach 12,10). Jako Hospodin nazývá svůj vyvolený lid svým prvorozeným (Ex 4,22), tak je Kristus označován jako prvorozený z mnoha bratří (Řím 8,29) a prvorozený všeho stvoření (Kol 1,15). Tak se rozvíjí smysl označení, které se objevuje již ve zprávě o narození Krista.

Zvěst o narození se chápe jako „veliká radost pro všechny lid“: konečný zachránce Izraele, dlouho očekávaný Mesiáš, se dnes narodil. Tato zpráva je veřejná, je to poselství o spáse pro všechny lid. A přece se tato událost ještě skrývá za nepatrným znamením dítěte, zabaleného do plenek. Pastýři, kteří zastupují všechny ty, jimž je toto poselství určeno, se vydávají objevit toto znamení. Příchozí pastýři stvrzují andělova slova při zvěstování: narozený Ježíš je Mesiáš. Marii v tomto příběhu můžeme vnímat i jako obraz církve, která

uchovává evangelium a stále znovu o něm přemýšlí, o tom, čeho byla svědkem. Návrat do všedního života je nutný, ale zůstává zkušenost Boží moci a božího působení v životě.

Křesťanské Vánoce poukazují na to, že Bůh k nám přišel; přišel tak, že vrátit se domů do své vlastní ohromující velebné slávy může již jen společně se světem a s námi. Všechno se již narozením dítěte přeměnilo. Vánoce poukazují na tajemnou a nevyhovitelnou skutečnost života. To němé a ohromné, co nás obklopuje současně jako vzdálené, a přece jako přemáhající blízké, je třeba chápat jako ochraňující blízkost a něžnou lásku, která je ochotna se všem vydat. Máme-li odvahu chápat sami sebe tak, jak je to možné jen v milosti a víře, pak jsme zakusili vánoční milost ve víře. Je to velmi jednoduché, ale je to pokoj, který je přislíben lidem dobré vůle, v nichž má Bůh zalíbení. Smysl Vánoc je vyjádřen nejen v evangeliích, ale i v liturgii. Z liturgických textů vánočních je patrné, že to jsou svátky našeho vykoupení, i když v popředí stojí tajemství vtělení – početí a zrození.

Pavel Kopeček

MYŠLENKY Z VÁNOČNÍ DOBY

V té první polovině Vánoc to byly nejen svátky sv. Štěpána a Jana Evangelisty ale především Mlád'átka betlémská, oni nevinně zavraždění chlapi, kteří zemřeli místo narozeného Ježíše. Téma je to liturgicky i historicky nesmírně zajímavé, už jen proto, že krom Matouše se o něm jiní evangelisté nezmiňují. Ten den bývá v „konzervativním“ prostředí spojen s tématem potratů, ve kterých mnozí spatřují paralelu k betlémským dětem. Jistě ano, lze to také tak vnímat, nicméně vidět ve zlu dnešní (a jakékoliv jiné) doby „jen“ potraty je poněkud zavádějící. (Dnešní doba krom potratů nabízí téma eutanazie. Obě skutečnosti nejsou většinovou společností vnímány pozitivně, spíš jako nutné zlo, jehož možnost ale naopak většinová společnost chce nějakým způsobem „legalizovat“, proto se asi v budoucnu dočkáme i nějakého uzákonění eutanazie a budeme se s tím jako křesťané muset křesťansky vyrovnat). Příběh o vražděných dětech, které Herodovi vojáci rvou z náručí nařikajících matek, aby je před jejich zraky zavraždili, nemůže nevyvolat vzpomínky na podobné příběhy, které se odehrávaly, odehrávají a bohužel budou odehrávat všude na světě. V té dnešní době nedaleko od nás na Ukrajině, kde si na mocného Heroda hraje prezident Ruské federace a vraždí statisíce nevinných lidí. Nejen dětí, ale vlastně ano: nejen ukrajinských, ale i vlastních, ruských a dnes už i korejských vojáků, kterým už nebude nikdy dopřáno radovat se z mládí, ze života ... protože Herodům všech dob, ať se převléknou do jakýchkoliv šatů, jde jen o jedno: usurpovat si moc, zajistit blahobyť, beztrestnost a je jim úplně jedno, kolik hektolitrů krve musí protéct touto zemí ... a pláč matek je to poslední, co je zajímá. A my k tomu mlčíme a o silvestrovské noci si pouštíme rachejtle, které ukrajinskou krajinu ozařují už čtyři roky a jsou posly zkázy, zoufalství a smrti. Je tohle normální? Je normální, že my, křesťané, slavíme narození Božího Syna, mlčíme a nic neděláme, v horším případě tiše souhlasíme? Ale nejen Ukrajina,

ale i Svatá země a mnoho dalších oblastí našeho válkou zmítaného světa, kde se příběh betlémských mládětek odehrává znovu a znovu. Pokaždé v jiných kulisách, ale vždy se stejně děsivým podtextem a naléhavým poselstvím: co my, Kristovi učedníci, děláme proto, aby se náš svět stal lepším, aby dobro opravdu vítězilo nad zlem ... i v těch maličkých, často zdánlivě bezvýznamných situacích, v našich rodinách, na našich pracovištích, školách ... kolik předsevzetí jsme si možná dali do nového roku ... a kolik z toho bylo velikých, od první chvíle nesplnitelných cílů ... a kolik těch „maličkých“, jejichž dennodenní plnění vyžaduje v posledku daleko větší odvahu a sílu než ta velká, předem odsouzená k nezdaru ... ale která s pomocí Boží jsme schopni plnit, a tak dnes a denně posouvat náš svět, ve kterém žijeme, do kterého jsme byli postaveni a za nějž máme odpovědnost, k lepšímu.

Mládátka betlémská jsou záhy vystřídána idylickým obrazem svaté Rodiny – a jak poznamenal můj ctěný spolubratr Tomáš Halík – pro mnoho kazatelů je tento den další šancí hovořit o tradiční rodině, o jejím ohrožení zejména ze strany našich homosexuálně orientovaných bratří a sester, o zlu „manželství pro všechny“ a tak dále. Nechci s těmito postoji ani trochu polemizovat, to mi nepřísluší, a nakonec každý názor si svoje posluchače najde, předpokládám ale, že mezi vámi konzumentů takového obsahu příliš není a je to asi pochopitelné 😊. Nevím totiž, co je to tradiční rodina, a tak o ní nechci ani diskutovat, netuším, čím by dva milující se muži či ženy odvedle mohli ohrozit moji tradiční rodinu a už vůbec nevím, proč by mně mělo vadit, že taková dvojice si na úradě (ano my staří bychom řekli na národním výboru) slíbí lásku, úctu a věrnost a obdrží „papír“ (kterému se zcela nepochopitelně stále větší procento heterosexuálních párů vysmívá), že Honza a Daniel či Katka a Maruška patří k sobě, protože se milují a chtějí spolu nést všechno dobré a zlé až do smrti ... Ale asi tuším, proč je nejen ta dnešní rodina v krizi: když pomínu spoustu dobově podmíněných faktorů, tak je v krizi ze stejných důvodů, jako byla vždycky v minulosti a jako bude i v budoucnosti. Je to především absence lásky, té opravdové, skutečné, dávající se a toužící po tom toho druhého – ne sebe – udělat šťastným. Možná jsem naivní, ale mám pocit, že opravdová láska je prostě základem každého lidského vztahu (a je lhostejno, zda je hetero nebo homo, zda jde o partnerský vztah, o přátelství či kamarádství) a že se bez ní – chceme-li budovat něco opravdu trvalého a krásného – neobejdeme. Ale to jistě nemusím nám – křesťanům – připomínat: my na ni přece máme v tom dobrém smyslu „patent“, a náš velký Vzor, náš Pán a Bůh, Přítel a Bratr nás té opravdové lásce nejen učí svým příkladem a svým evangeliem, ale dokonce nás k ní zavazuje. Ale to už je zas trochu jiné téma.

Zpátky ke „krizi“ rodiny: ano, je, byla a bude. A je způsobena vším tím, co útočí proti opravdové, dávající se a přijímající lásce, tak je to podle mě jednoduché. Sobectví, neochota k oběti, k sebezáporu, prosazování sebe sama na úkor druhého ... a mohl bych pokračovat takřka do nekonečna. Mluvíme-li o krizi rodiny, mluvíme o krizi opravdové lásky, ale ruku na srdce: opravdu si myslíme, že tomu bylo někdy jinak? Že byly doby, kdy láska nebyla v krizi a naše rodiny byly oázami štěstí? Čím starší jsem, tím víc považuji tento pohled za

naivní až hloupý. Nebylo tomu a bohužel nebude nikdy jinak. Té opravdové lásky je jako šafránu, protože ona ta opravdová láska tak trochu „bolí“, ona se totiž nemůže minout s křížem. A na kříž, ať už v jakékoliv podobě, se vlastně nikdy nikomu moc nechtělo. Až tedy budeme lamentovat nad našimi rodinami a jejich stavem, zamysleme se nad tím, zda jsme to my, kdo druhé bezvýhradně milují, jsou tu pro ně a optikou jejich štěstí posuzují úspěšnost a vydařenost svého života. A pak teprve kritizujeme 😊.

V občanském kalendáři Nový rok, v církevním postaru svátek Obřezání Páně, ponovu slavnost Matky Boží, Panny Marie. Silvestr a Nový rok: dva dny, kdy bilancujeme, díváme se zpět a konáme to, co prakticky denně: zpytujeme svědomí. Děkujeme za to dobré, co jsme v minulém ruce z Božích rukou dostali (a nezapomeňme, že často skrze ruce lidské, často blízké, mnohdy ale i vzdálené), litujeme toho, co se z mnoha důvodů nepovedlo a taky litujeme těch okamžiků (a snad jich mnoho nebylo), kdy jsme opravdu chtěli zlo. Děkujeme, litujeme, prosíme ... a s nadějí se díváme do roku nového, který nám skýtá další možnosti v růstu podle Božích představ. A rozjímáme o čase: nejen o té fyzikální veličině, kterou Řekové nazývali chronos, ale i o čase milosti, o čase příležitosti a možnosti, který má být plodně naplněn a kterému od těch dob říkáme kairos. A uvědomujeme si vzácnost času a také kolik ho doslova promrháme, nenaplníme, ztratíme ... je to jak spalovací motor, do kterého lijeme benzín, ale jen nějakých 25–30 % ho využijeme, zbytek nenávratně ztrácíme ... Uvědomujeme si, až budeme stát před Bohem a uvidíme svůj život tak, jaký opravdu byl, kolik času, kolik talentů, kolik šancí jsme nevyužili, promrhali ..., možná že spalovací motor je proti nám dokonalý stroj 😞. Nad čím se vlastně o silvestrovské noci radujeme? Nad tím, že je za námi zase jeden rok promarněných šancí ... a nenávratně zmizel jako ten spálený benzín? Ale zatímco účinnost spalovacího motoru už nedokážeme zvednout, s námi je to jiné. Je tu nový rok, ve kterém můžeme udělat nevídané pokroky a zvednout svoji účinnost klidně o desítky procent. Nejsme na to přece sami: Bůh je na naší straně. A obnovená liturgie nám připomíná patrociniem prvního lednového dne ještě něco navíc: je tu Matka. Matka Boží a Matka naše. Tak jako malé dítě se dokáže na svoji maminku a tatínka plně spolehnout a s jejich pomocí dokáže veliké věci, tak se my zkusme spolehnout na Boha a jeho Matku. Nejen proklamativně, naoko, ale opravdu. A uvidíme, jak naše „účinnost“ raketově vzroste! A o to přece jde. Vám i všem vašim blízkým žehnám a vyprošuji plnost všeho dobra v tomto roce naděje!

P. Vladimír Slámečka

Návod, jak žít, máme. Tak ať se nám to všem s pomocí Boží daří.

Václava Výborná

Příspěvek na náklady tisku 10 Kč.